Poppenspelers in de prijzen 2022

uitreiking
Wim Meilinkprijs

en

Ruth van der Steenhovenprijs

Ruth in zijn nieuwe teat

NVP-UNIMA

Inhoudsopgave

Voorwoord	*3*
De winnaars 1980-2019	*4*
De Wim Meilinkprijs	*5*
Het juryrapport bij de Wim Meilinkprijs 2022	*7*
Dankwoord Ulrike Quade	*8*
De Ruth van der Steenhovenprijs	*11*
Winnaars 2017-2019	*11*
Juryrapport Ruth van der Steenhovenprijs 2022	*12*
Dankwoord Studio Figur	*15*

Voorwoord

Het bestuur van de NVP-UNIMA (Nederlandse Vereniging voor het poppenspel - UNIMA Centrum Nederland) is zeer verheugd dat na twee jaar er weer de mogelijkheid is om de onderscheidingen die de vereniging rijk is, uit te reiken.

De NVP-UNIMA reikt normaliter om het jaar zowel de Wim Meilinkprijs (oeuvreprijs) als de Ruth van der Steenhovenprijs (aanmoedigingsprijs) uit. Helaas is door de maatregelen vanwege de coronacrisis de toekenning van de prijzen een jaar doorgeschoven.

De jury's van beide onderscheidingen gaan geheel zelfstandig te werk. Elke keer dat een onderscheiding wordt uitgereikt, bestaat de jury uit andere personen. Op deze manier wordt voorkomen dat de onderscheidingen mogelijk steeds in dezelfde hoek vallen. De jury's worden ondersteund door een secretaris. Voor de Wim Meilinkprijs is dat Frans Hakkemars, poppenspeler, mede-redactielid van *De wereld van het poppenspel* en councillor NVP-UNIMA. Marcel Oudenbroek, poppenspeler, bestuurslid/penningmeester POPU, vervult die functie voor de Ruth van der Steenhovenprijs.

Het bestuur dankt de beide jury's en de secretarissen voor hun werkzaamheden voor de keuze van beide onderscheidingen in 2022.

Namens het bestuur,

Alexander Bauwens, voorzitter
Anke van Vliet, secretaris
Cia-Maureen van der Steenhoven, penningmeester

De winnaars 1980-2019

1980: Hinderik de Groot
1983: Feike Boschma († 2014)
1986: Figurentheater Triangel (Henk Boerwinkel)
1989: Jan de Noord († 1983)
1993: Camilla Koevoets
1995: Speeltheater Holland
1998: Trudy Kuyper († 2017)
2002: Damiët van Dalsum
2005: Neville Tranter
2015: Amstelveens poppentheater
2017: Rieks Swarte
2019: Hotel Modern

De Wim Meilinkprijs 2022 wordt uitgereikt aan: **ULRIKE QUADE**

Poppenspelers in de prijzen

De Nederlandse Vereniging voor het Poppenspel, de NVP-UNIMA, opgericht in 1955, reikt om het jaar een tweetal prijzen uit: een prijs voor poppenspelers die al een heel oeuvre hebben: de Wim Meilinkprijs en een aanmoedigingsprijs voor jonge en beginnende poppenspelers: de Ruth van der Steenhovenprijs.

Beide prijzen worden dit jaar tijdens het Internationaal Micro Festival in Dordrecht uitgereikt en wel op zaterdag 10 september 2022 om 19.00 uur in 'De Oude School' aan de Dubbelsteynlaan West 74 Dubbeldam, Dodrecht.

De Wim Meilinkprijs
De NVP-UNIMA heeft sinds 1980 de Wim Meilinkprijs uitgereikt aan poppenspelers, -speelsters en groepen die een belangrijke bijdrage hebben geleverd aan de ontwikkeling van het poppenspel als podiumkunst.

Wim Meilink was sinds de oprichting in 1955 de eerste, en ook vele jaren daarna, voorzitter van de toenmalige NVP. Hij heeft een aantal boeken geschreven over het maken van poppenspel. Hij heeft ook een belangrijke bijdrage geleverd aan het geschiedkundig onderzoek van deze podiumkunst met zijn werk 'Doopceel van Jan Claeszen' en de eerste Nederlandse 'Bibliografie van het Poppenspel'. Dit laatste werk werd door de NVP-UNIMA als eerste jaarboekje in een reeks verenigingsuitgaven gepubliceerd.

Dat de prijs in 2015 na een pauze van 10 jaar weer in het leven is geroepen is mede te danken aan een donatie namens de helaas onlangs overleden Chris de Jong.

De Wim Meilinkprijs is een oeuvreprijs en bestaat uit een bedrag van € 2.500,00 en een glasgravure.

Voorstelling 'Coco Chanel', Ulrike Quade

Het juryrapport bij de Wim Meilinkprijs 2022

Ulrike Quade werd unaniem tot winnaar uitverkozen. Hoewel de jury vindt dat er meerdere kandidaten in aanmerking komen voor de oeuvre-prijs in 2022, vindt zij dat Ulrike Quade er het meest uitspringt door de continuïteit van haar manier van werken.

Te weten:
- het verbinden van verschillende disciplines zoals literatuur, beeldende kunst, klassieke muziek, verschillende poppentheater technieken, dans, wetenschap, robotica.
- het voortdurend zoeken naar vernieuwing. De jury prijst de verbindingen die zij legt met robotica en de samenwerkingsprojecten met universiteiten en wetenschap.
- het aandacht hebben voor het opleiden van talenten in het poppenspel vanuit allerlei verschillende disciplines.

Ulrike Quade levert een continue bijdrage aan de zichtbaarheid van de mogelijkheden van poppenspel in het theater. Zij biedt het publiek een veelzijdige inkijk in de mogelijkheden van poppentheater. Met recht en verdiend is zij de winnaar van de WM-prijs 2022.

De jury bestaat uit:
Martine van Ditzhuijzen, theatermaakster, ex hoofdredacteur de Wereld van het Poppenspel,
Corien Baart, theatermaakster, dramaturge, ex-secretaris Fonds Podiumkunsten,
Ria Verweij, artistiek leidster Poppen in het Park Amersfoort
Frans Hakkemars, secretaris

Dankwoord Ulrike Quade

Beste NVP-UNIMA, leden van de jury en collega's,

Ik voel me zeer vereerd, dat ik de Willem Meilinkprijs in ontvangst mag nemen en ben oprecht dankbaar dat ik daarmee aan een bijzondere lijst van winnaars word toegevoegd. Ik zie het als een erkenning voor jarenlang onderzoeken, verkennen, vallen en opstaan met en rondom poppen. En dat deed ik niet alleen: mijn team, partners, publiek, familie en co-creators hebben dit 'oeuvre' mogelijk gemaakt en mede vorm gegeven. Dankzij hun creativiteit, betrokkenheid en niet-aflatende ondersteuning in mijn ontwikkeling als maker en de ontwikkeling van Ulrike Quade Company ben ik tot dit punt gekomen. Deze prijs is ook voor hen.

De afgelopen decennia vormden mijn activiteiten zich vanuit mijn missie om de mens uit het centrum van haar eigen wereldbeeld te plaatsen. Dit deed ik vanuit de overtuiging dat in die herpositionering de ruimte zit voor reflectie, ontwikkeling en verbinding. Met mijn projecten en voorstellingen heb ik willen wijzen op die bescheiden positie die wij mensen eigenlijk innemen in het grotere geheel. Het waren pogingen om mijn publiek te confronteren met de technologische netwerken en de complexe economische en maatschappelijke patronen in ons dagelijks leven, met als doel om nieuwe structuren in de natuurlijke chaos van het leven te initiëren.

Het werken met poppen bleek al vanaf de start van mijn carrière voor mij de dramaturgische tool bij uitstek om deze excentrische, dienende en afhankelijke mens te onderzoeken, te prikkelen en op te voeren. Het bracht mij een uniek inzicht in de relevantie van samenwerken, ambacht en co-creatie. Ook ervoer ik steeds weer de voldoening van de overgave aan de vorm en machinerie van het object. Deze combinatie brengt (wat mij betreft) poppen tot leven. Dit zo natuurlijk en achteloos mogelijk te laten lijken, creëert een moment, dat ik 'magie' durf te noemen. Dit keer op keer na te streven loopt als een rode draad door mijn carrière en zal ik blijven ambiëren.

Het begon allemaal tijdens een poppenspelfestival dat ik bijwoonde in de Stadsschouwburg Utrecht, waar ik tijdens mijn opleiding aan de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht voor het eerst poppenspelvoorstellingen voor volwassenen zag. Hoichi Okamoto, Neville Tranter en Fred Delfgaauw traden er op en lieten mij met verwondering achter. Nooit had ik zoveel 'magie' op het toneel gezien. Vanuit de behoefte dit magische te ontleden, vertrok ik naar Japan om bij Hoichi Okamoto in de leer te gaan. Daar mocht ik van dichtbij het ambacht van poppenspel en poppenbouw leren kennen en mij eigen maken.

Nadat ik mijn eerste stappen in het leren van het ambacht had gezet, zocht ik bij mijn terugkeer in Nederland naar gelijkgestemden. Ik maakte samen met Duda Paiva de voorstelling 'Dead Orange Walk' over het leven van Frida Kahlo. "I love life, and when it's time for me to go, I'll go with joy." zei Frida Kahlo op het einde van haar leven, voordat er een klein poppetje

met skelethoofd in brand opging en live door een videocamera uitvergroot het slotbeeld van de voorstelling vormde. Na de vlammen bleef een lege stoel over. Frida, die het middelpunt van de voorstelling was geweest, was niet meer. Wederom iets wat alleen met poppen kan. De magie van tot leven komen en doodgaan, van dansen en bezield raken: dat is de schoonheid van het spelen met poppen.

In 2016 speelde ik mijn allerlaatste voorstelling op toneel, in Teheran, Iran. Lang daarvoor had ik al de transitie ingezet van speler naar regisseur. Mijn werk transformeerde van psychologische of antropologische portretten tot meer een sociologische verkenning en maatschappelijke stellingname. De transitie leidde ook tot de ontwikkeling van een nieuw belangrijk element, namelijk co-creatie. Vanuit deze waarde bouwde ik de jaren erna aan een artistiek team om samen met hen werelden rondom de poppen te creëren.

Ik genoot van deze samenwerkingen met veel bijzondere kunstenaars, denkers, componisten, kostuumontwerpers en choreografen in Nederland en internationaal. Het maakte mijn werk interdisciplinair en beeldend en vergrootte de zeggingskracht van de poppen en objecten. Zo transformeerde mijn poppentheater van experimenteel naar beeldend theater, en kreeg het voet aan de grond in het Nederlandse kunstenveld.

Tot hier een kort resumé van mijn reis met poppen, mijn reis als maker en de ontwikkeling van Ulrike Quade Company. Zoals al gezegd stond ik hier niet zonder een aantal belangrijke mensen. En die zou ik graag bedanken.

Om te beginnen met mijn vaste teams van Ulrike Quade Company door de jaren heen. Mijn impresariaat, de productieleiders, technici, marketeers, boekhouders, zakelijk leiders en alle overige teamleden waren en zijn stuk voor stuk een zegen om mee te werken.
Daarop aansluitend verdienen mijn bestuursleden ook een groot compliment voor het niet terugdeinzen voor mijn grote ambities. Altijd meedenkend, adviserend en inspirerend in hoe de Company relevant kon blijven in de steeds veranderende tijdsgeest.

Dan de vaste artistieke kern die al jaren met mij meebewegen: Anne van Dorp, Carly Everaert, Floriaan Ganzevoort, Thomas Lamers, Suze van Miltenburg, Marcel Roijaards, Hannah van Wieringen en de dierbare performers.

En zo ook een woord van dank voor de diverse fantastische poppenmakers, uit binnen- en buitenland, waar ik de afgelopen jaren mee mocht samenwerken. Ik bedank Theater Bellevue dat al jaren fungeert als ons thuistheater, alle ontvangende theaters, alle fondsen en partners voor de ondersteuning van de projecten van de Ulrike Quade Company. En ik bedank mijn publiek dat consequent nieuwsgierig blijft en met ons steevast het avontuur aan durft te gaan. De collectieve momenten van het samenzijn in een zaal zijn en blijven voor mij dierbare momenten. Afsluitend wil ik ook de veelbelovende winnaars van de Ruth van der Steenhovenprijs, Studio Figur, feliciteren. Hun poëtische en filmische signatuur brengt een bijzonder en spannend nieuw geluid in het veld. Ik ben dan ook blij dat ik met Ulrike Quade Company een bijdrage heb kunnen leveren aan hun ontwikkeling.

Een oeuvre prijs krijgen doet je ook nadenken over de toekomst en je rol daarin. Ik kan met zekerheid zeggen dat ik zal blijven zoeken naar die magie, met anderen en met mijn publiek. Het delen van het ambacht en de expertise wordt ook een steeds groter onderdeel van wie wij zijn en wat wij doen. Daarnaast zijn er steeds meer nieuwe 'poppen' op komst, zoals robots, cobots, hologrammen en avatars, die om een nieuwe vorm van bezieling vragen en waartoe wij ons als mens mogen leren verhouden. En laten wij daar nou als poppenspelers en makers een belangrijke rol in gaan spelen. De komende jaren zal ik met de Company het oeuvre uitbouwen met verhalen over het avontuur om mens te zijn in een tijdperk van grote allesveranderende transities. Ik zal mij met de Company blijven inzetten voor innovatie, wetenschappelijk onderzoek, interdisciplinariteit, talentontwikkeling en co-creatie. Ik kijk daar enorm naar uit.

Dank jullie wel!

Ulrike Quade

De Ruth van der Steenhovenprijs

Deze prijs is ingesteld nadat Ruth van der Steenhoven op 5 juni 2016 is overleden. De prijs wordt om het jaar uitgereikt. De eerste keer was in 2017. Ruth van der Steenhoven was jarenlang de motor van de NVP(-UNIMA). Als geen ander was hij enorm betrokken bij de vereniging en de poppenspelers, waarbij hij vooral jonge en beginnende mensen op allerlei manieren stimuleerde om het vak te leren.

Een Aanmoedigingsprijs
De Ruth van der Steenhoven Prijs is een aanmoedigingsprijs voor een beginnende (jonge) poppen- en objecttheatermaker die zich verder wil bekwamen in het vak door het volgen van (internationale) opleidingen en/of cursussen en via individuele begeleiding door een ervaren theatermaker. Het kan ook een individuele regie zijn voor een nieuw te maken voorstelling. De Ruth van der Steenhovenprijs bestaat uit een financiële bijdrage van € 500,00 die dat mede mogelijk maakt en een oorkonde ontworpen door Baukje Scheppink.

Maar liefst negen theatermakers/gezelschappen werden ditmaal door de leden van de NVP-UNIMA genomineerd.

Winnaars 2017-2019:
2017: BetweenTwoHands
2019: Mirthe Dokter

De Ruth van der Steenhovenprijs 2022 wordt uitgereikt aan: **STUDIO FIGUR**

Noufri Bachdim en Pluck Venema

Juryrapport Ruth van der Steenhovenprijs 2022

De jury heeft van iedereen voorstellingen gezien en heeft unaniem gekozen voor **Studio Figur**. *De jury vindt dat deze groep de afgelopen vier jaar een mooie ontwikkeling heeft doorgemaakt en wil hen aanmoedigen om hun eigen theatertaal nog verder te ontwikkelen.*

Studio Figur werd opgericht in 2018 door artistiek leiders Noufri Bachdim en Pluck Venema. Beiden werkten als speler en Pluck ook als poppenmaker, bij onder andere: Rieks Swarte, Ulrike Quade, Kwatta en Bonte Hond.

Met **Studio Figur** maken Noufri en Pluck poëtisch en zintuiglijk figurentheater. Zij willen nieuwe verhalen vertellen waarin actuele kwesties centraal staan, en vervlechten fysiek spel met poppen/objecttheater, live-film en muziek.
Eerdere succesvolle producties waren onder andere *Psst* (2+) en *Held* (6+) En wij kijken uit naar hun nieuwe productie *Geen Oog Dicht* (8+) waarin zij hun eigen angsten en de angsten van kinderen centraal stellen.

Voorts schrijft de jury nog:
Studio Figur gebruikt mooie thema's binnen een intieme setting. Ze kiezen voor interessant beeldmateriaal. Verkennen, onderzoeken, en bezielen dit materiaal, wat de jury toch ziet als een basis voor wat poppen- en objecttheater kan zijn: adem geven aan materiaal en jezelf als speler in dienst stellen van dit materiaal. Schijnbaar simpele vondsten geven het publiek een gevoelsbeleving, met een sterk emotionele ondertoon. Sommige beelden gaan direct onder je huid zitten en blijven daar.

De producties van **Studio Figur** lijken voort te komen uit een heldere gedachtengang en een duidelijke focus. Er worden goede komma's en punten gezet. Het maakproces lijkt heel intuïtief te gebeuren, met kruisbestuivingen tussen diverse theaterdisciplines, maar ook door interessante samenwerkingen met mensen juist buiten de theaterwereld zoals in de productie *Moederziel*.

Ook voor deze productie spreekt de jury hun waardering uit voor hoe de groep de afgelopen pandemie heeft gebruikt en omgezet in inspirerend werkmateriaal dat voelbaar is, en een emotionele gelaagdheid bezit. Verder worden de poppen en objecten in hun eigen voorstellingen, door henzelf gemaakt en bespeeld. Maar ook installaties worden gemaakt. Van mini-setting tot schouwburg.

Tot slot willen wij de gedrevenheid prijzen waarmee de groep zelf masterclasses en workshops geeft, maar deze ook zelf volgt. **Studio Figur** neemt kinderen, maar zeker ook volwassenen mee naar een andere werkelijkheid, waarbij op speelse en bezielende wijze de verbeeldingskracht van heel jong tot heel oud in werking wordt gezet. Hiermee klinkt er wat de jury betreft een nieuw, poëtisch geluid, in het Nederlandse (jeugd)figuren- en poppentheater.

De jury, bestaande uit:
Marlyn Coetsier, theatermaker / poppenspeler (winnares Zilveren Krekel 2022)
Myrthe Schuuring, programmeur / directeur Amstelveens Poppentheater
John de Winter, theatermaker / poppenspeler
Marcel Oudenbroek, secretaris

Voorstelling 'Sssst', Studio Figur

Dankwoord Studio Figur

Wat een ongelooflijke eer om deze prijs te ontvangen. Het voelt als een teken dat we het juiste pad volgen en dat ons (harde) werk wordt gezien en gewaardeerd.

Bij de oprichting van **Studio Figur** stelden we onszelf het doel om ons publiek en het gehele theaterveld te laten zien, wat voor schoonheid en zeggingskracht poppentheater in zich draagt. Dat het iets kan, wat geen enkel ander genre kan: een direct beroep doen op de verbeelding en daarmee op het gevoel van de toeschouwer.

Dit dankwoord is daarom tegelijkertijd een belofte. Een belofte dat we blijven experimenteren met nieuwe vormen, materialen en speelstijlen. We zullen ons blijven inzetten voor de scholing van (potentiële) poppenspelers en -makers, zodat we de magie van poppenspel zo breed mogelijk kunnen blijven aanbieden, in theaters, in wijken en andere specifieke locaties.

We blijven verhalen vertellen die ertoe doen. Die gehoord moeten worden. Om een stem en gevoel te geven aan dat wat onzichtbaar is. Dat wat poppentheater zo goed kan.

Beste jury, bedankt voor deze prachtige onderscheiding. En ook heel veel dank aan iedereen die betrokken is bij ons gezelschap. **Studio Figur** zou niet bestaan zonder het ongekende talent van onze collega's, het vertrouwen van ons bestuur, het harde en essentiële werk van onze zakelijk leiding en eindeloze steun van onze familie en vrienden.

Lieve iedereen, dank jullie wel!

Noufri Affandy Bachdim
Pluck Venema

Nederlandse Vereniging voor het Poppenspel - UNIMA Centrum Nederland

www.nvp-unima.nl